

วัดศรีโคมคำ

ข้อมูลทั่วไป

พระเจ้าตนหลวงที่วัดศรีโคมคำ ซึ่งเป็นวัดหลวงสำคัญของจังหวัดพะเยา ภายในวัดคู่ร่มรื่นและสงบเงียบ ชุ่มประดูหน้าบันส่องสะท้อนแสงของอรุณรุ่งได้แวววับดำนานการก่อสร้างพระเจ้าตนหลวงกล่าวไว้ว่า ในสมัยพุทธกาลพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เสด็จมาประทับฉันภัตตาหารที่ริมกว้านแห่งนี้ เมื่อฉันภัตตาหารเสร็จ พระอานนท์จึงรับบาตรลงไปดักน้ำ ปรากฏว่ามีพยานาคขึ้นมาสำแดงฤทธิ์ จนสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องเสด็จมาแสดงปาฏิหาริย์ เนรมิตพระวรกายให้สูงใหญ่เท่าพระพุทธรูปเจ้ากู่สันธะและตรัสเล่าเรื่องความเป็นมาของหนองน้ำแห่งนี้ พยานาคจึงยอมถวายน้ำและเกิดศรัทธาที่จะช่วยสืบทอดพระพุทธรูปศาสนาต่อไป โดยรับที่จะสร้างพระพุทธรูปองค์ใหญ่เท่าพระวรกายพระพุทธรูปเจ้ากู่สันธะถวาย ณ ริมหนองน้ำ ซึ่งปัจจุบันก็คือ พระเจ้าตนหลวง พระเจ้าตนหลวงเป็นพระพุทธรูปที่สง่างามเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวพะเยาและชาวล้านนา พระองค์นี้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2034-2067 มีหน้าตักกว้าง 16 เมตร สูง 18 เมตร นับเป็นพระพุทธรูปศิลปะเชียงแสนที่สูงใหญ่ที่สุดในดินแดนล้านนา ประดิษฐานอยู่ภายในวิหารหลวงวัดศรีโคมคำ ในวันวิสาขบูชาทุกปีจะมีประเพณีมัสการพระองค์หลวงเดือนแปดเป็ง

วัดศรีโคมคำ หรือ วัดพระเจ้าตนหลวง เดิมชื่อว่าวัดทุ่งเอี้ยง ตรงอยู่ริมฝั่งกว้านพะเยาบริเวณที่เคยเป็นหนองเอี้ยงมาก่อน วัดนี้สร้างขึ้นในสมัยที่พระยอดเชียงรายครองเมืองเชียงใหม่เมื่อประมาณ พ.ศ. 2034 และสร้างแล้วเสร็จในสมัยของพระเจ้าแก้วเมือง วัดศรีโคมคำได้ชื่อว่าเป็นวัดสำคัญประจำเมืองพะเยามาตลอด ในสมัยที่ล้านนาถูกปกครองโดยพม่า ชาวเมืองพะเยาได้อพยพหนีภัยสงครามไปอยู่ที่เมืองลำปาง ปล่อยให้บ้านเมืองและวัดวาอารามต่าง ๆ ถูกทิ้งร้าง กระทั่งสมัยรัตนโกสินทร์ มีการขับไล่พม่าออกจากล้านนาได้สำเร็จ ชาวเมืองพะเยาจึงทำการกอบกู้บ้านเมืองขึ้นอีกครั้ง โดยมีเจ้าหลวงวงศ์ เป็นผู้นำ ต่อมาชาวพะเยาและลูกหลานเจ้าหลวงวงศ์ได้ทำการบูรณะวัดศรีโคมคำขึ้นอีกครั้งหนึ่ง จนถึงสมัยเจ้าหลวงมหาประเทศอุดรทิศ (ชัย ศิริสาร) เจ้าผู้ครองเมืองพะเยาองค์สุดท้ายได้ทำการรื้อวิหารพระเจ้าตนหลวงหลังเก่าที่สร้างมาแต่สมัยเจ้าหลวงวงศ์ ยังไม่ทันแล้วเสร็จทางรัฐบาลสยามได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองหัวเมืองพ่าย มีการตั้งเทศาภิบาลขึ้นมาปกครอง โดยส่งหลวงสิทธิประสาทขึ้นมาเป็นนายอำเภอเมืองพะเยาคนแรกเจ้าหลวงมหาประเทศอุดรทิศร่วมกับหลวงสิทธิประสาทพร้อมด้วยประชาชนชาวพะเยา จึงได้ทำการบูรณะวิหารพระเจ้าตนหลวงวัดศรีโคมคำขึ้น มีพระครูศรีวิราชวิชัยปัญญา เจ้าคณะแขวงพะเยาไปอาราธนาครูบาเจ้าศรีวิชัย นักบุญแห่งล้านนาจากเมืองลำพูนมาอำนวยการก่อสร้างวิหารพระเจ้าตนหลวง เมื่อเดือนมกราคม 2465 ซึ่งในวิหารพระเจ้าตนหลวงหลังปัจจุบัน ไม่ไกลจากวิหารพระเจ้าตนหลวง เป็นที่ตั้งของพระอุโบสถริมน้ำซึ่งสร้างขึ้นจากการสนับสนุนของนายขรรค์ชัย บุนปาน บริษัทมติชนจำกัด และศรัทธาประชาชนชาวจังหวัดพะเยา พระอุโบสถหลังนี้ได้รับการออกแบบตกแต่งโดย กลุ่มสถาปนิกมีชื่อเสียงของไทย นำโดยนายบุญนิยม สิทธิหาญ ใช้เงินก่อสร้างทั้งหมดประมาณ 3 ล้านบาท รอบ ๆ พระอุโบสถมีลานกว้างไปจรดริมแม่น้ำ บริเวณหน้าบัน ผนังด้านนอกมีลวดลายสลักไม้ที่สวยงามโดยสล่าอินตา ชัยศรี ศิลปินพื้นบ้านชาวลำพูน ภายในพระอุโบสถมีภาพเขียนฝาผนังอันวิจิตรบรรจงเป็นภาพเรื่องราวพุทธประวัติบางตอนที่สำคัญ ฝีมือของอังคาร กัลยาณพงศ์ศิลปินแห่งชาติและนางสาวภาพตะวัน สุวรรณภูทับคณะ นับเป็นภาพเขียนฝาผนังที่งดงามยิ่งของเมืองไทยวัดศรีโคมคำเป็นอารามหลวงชั้นตรี และวัดพัฒนาตัวอย่าง ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองพะเยา

ที่มาของข้อมูล

“วัดศรีโคมคำ” 2550. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ: 6 กุมภาพันธ์. จาก

<http://www.lannacorner.net/webanna/article/article.php?tvne=A&ID=84>